

Sygn. akt I C 1300/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2023 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Jacek Szerer

Protokolant : Magdalena Buda

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2023 roku w Świdnicy na rozprawie

sprawy z powództwa M. P., W. P.

przeciwko Z. K.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. pozbawia wykonalności w całości w stosunku do powodów M. P., W. P. tytuł wykonawczy w postaci aktu notarialnego – umowy sprzedaży z dnia 5 stycznia 2009 r. (rep.(...)), zaopatrzony w klauzulę wykonalności na rzecz pozwanego Z. K. postanowieniem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 22 marca 2022 r. , w sprawie sygn. akt I Co 1729/21;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 7.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 5.417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt **I C 1300/22**

UZASADNIENIE

Powodowie M. P., W. P. wniesli o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego z dnia 5 stycznia 2009 roku sporządzonego przez notariusza R. B. w Kancelarii Notarialnej w Ś. przy ul. (...), zarejestrowanego w repetytorium A numer (...), któremu klauzula wykonalności została nadana na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w (...)z dnia 22 marca 2022 roku sygn. akt I Co 1729/21.

Domagali się również zasądzenia od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu wskazali, że w między stronami doszło do zawarcia umowy sprzedaży lokalu mieszkalnego. Powodowie jako kupujący nabyli lokal za cenę 80.000zł. W akcie notarialnym wskazano, że kwota ta miała być zapłacona w dniu zawarcia umowy i w zakresie tego obowiązku powodowie poddali się egzekucji myśl przepisowi art. 777§1 pkt 4 k.p.c. Zgodnie z zapisami umowy powodowie dokonali zapłaty określonej kwoty, zaś pozwany w dniu 16 stycznia 2009 roku dokonał zgłoszenia tego faktu w urzędzie skarbowym. W dniu 26 maja 2022 roku powódka logując się do sytemu bankowości elektronicznej ujawniła, że na jej koncie znajduje się zajęcie komornicze na kwotę . W rozmowie z komornikiem powódka uzyskała informację, iż wszczęcie postępowania egzekucyjnego nastąpiło na skutek wniosku pozwanego, który wystąpił o wszczęcie postępowania przedkładając tytuł wykonawczy zaopatrzony w klauzulę wykonalności Sądu Rejonowego w (...).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, wskazując, że nie uznaje żądania pozwu. W uzasadnieniu wskazał, że powodowie zmanipulowali go do sprzedaży mieszkania w którym mieszkał wraz z konkubiną- matką powódki. Podniósł, że nie otrzymał pieniędzy za sprzedaż przedmiotowego mieszkania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 stycznia 2009 roku w Kancelarii Notarialnej w Ś. przed notariuszem R. B. zawarta została umowa sprzedaży (Rep. A numer (...)). Na podstawie tej umowy pozwany Z. K. sprzedał małżonkom W. i M. P. lokal mieszkalny numer (...), o powierzchni użytkowej 35,05 m² oraz pomieszczenia przynależnego-piwnicy, o powierzchni 5,39 m² położonego na II piętrze budynku w Ś., przy ul. (...), dla którego to lokalu Sąd Rejonowy w (...) V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...). W akcie notarialnym strony ustaliły, że cena za sprzedaż przedmiotowej nieruchomości wynosi 80.000 zł i kwota ta zostanie przez powodów w całości zapłacona w dniu 5 stycznia 2009r. i co do tego obowiązku powodowie poddali się egzekucji wprost z tego aktu notarialnego w myśl art. 777§1 pkt 4 k.p.c.

Bezsporne

W dniu 5 stycznia 2009 roku pozwany otrzymał kwotę 80.000 zł uiszczoną przez powodów w gotówce.

Dowód: zeznania powódki k. 69 i e-protokół

W dniu 16 lutego 2009 roku pozwany Z. K. złożył w Urzędzie Skarbowym w Ś. oświadczenie, w którym oświadczył, że w dniu 5 stycznia 2009 roku uzyskał przychód w wysokości 80.000 zł z odpłatnego zbycia nieruchomości położonej pod adresem ul. (...) na podstawie umowy sprzedaży, aktu notarialnego Repertorium A nr (...) z dnia 5 stycznia 2009 roku oraz, że zbycia nie dokonał w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej.

Dowód: oświadczenie z dnia 16 lutego 2009r. k. 11-12

W dniu 17 maja 2019 roku do Prokuratury Rejonowej w (...) wpłynęło zawiadomienie Z. K. dotyczące oszustwa jakiego miała dopuścić się jego pasierbica przy zawieraniu umowy kupna sprzedaży mieszkania.

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2021 roku Prokuratura Rejonowa w (...) umorzyła postępowanie w sprawie, wobec faktu, iż brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego. W uzasadnieniu Prokuratura Rejonowa wskazała, że powołana w niniejszej sprawie biegła psycholog oceniła, iż pozwany wykazuje deficyty w zakresie pamięci, ma obniżony krytycyzm a także zwiększoną podatność na namowy, sugestie innych osób. Ma osłabioną wyraźnie funkcję pamięci, głównie świeżej. W ocenie biegłej obniżona pamięć jest czynnikiem, który w sposób bardzo istotny utrudnia odtwarzanie zdarzeń z przeszłości. Wyraźne deficyty w zakresie pamięci uniemożliwiają uzyskanie wiarygodnych zeznań od pozwanego.

Dowód: akta sprawy 4347 4 Ds.232/21 szczególnie postanowienia z dnia 21 grudnia 2021 roku wraz z uzasadnieniem.

Postanowieniem z dnia 22 marca 2022 roku Sąd Rejonowy w (...) I Wydział Cywilny nadał klauzulę wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 5 stycznia 2009r. w zakresie §4 na rzecz Z. K. przeciwko M. i W. P..

Dowód: postanowienie z dnia 22 marca 2022r. w sprawie o sygn. akt I Co 1729/21 k. 22

W dniu 24 maja 2022 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) I. P. wszczęła przeciwko powodom egzekucję na podstawie aktu notarialnego z dnia 5 stycznia 2009r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 22 marca 2022r.

Dowód: zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 15-21

W dniu 26 maja 2022 roku powódka logując się do systemu elektronicznej bankowości, zauważyła zajęcie komornicze na swoim koncie. W rozmowie z komornikiem dowiedziała się, że zostało wobec niej oraz jej męża wszczęte postępowanie egzekucyjne.

Pozwany był związany z matką powódki, przez 10 lat żyli w związku nieformalnym. Pozwany zdecydował się na sprzedaż mieszkania, ze względu na zaległości w opłatach za mieszkanie, powodowie regularnie opłacali mieszkanie. Matka powódki zamieszkiwała wraz z pozwanym do swojej śmierci do 2020 roku. W chwili obecnej mieszkanie zajmuje pozwany.

Dowód: zeznania powódki k. 69, 135 i e-protokół, częściowo zeznania pozwanego k. 69v i e-protokół. zeznania powoda k. 135 v i e-protokół

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu.

Stosownie do treści art. 840§1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne, a także na zarzucie potrącenia.

Wskazuje się, iż zdarzeniami, o których mowa w tym przepisie są wszelkie zdarzenia wywołujące taki skutek na gruncie prawa cywilnego materialnego (np. spełnienie świadczenia, potrącenie, odnowienie, przyjęcie innego świadczenia przez wierzyciela w zamian za objęte tytułem, niemożność świadczenia, zwolnienie z długu). Ponadto są to wszelkie zdarzenia wywołujące na gruncie prawa cywilnego taki skutek, że zobowiązanie objęte tytułem nie może być egzekwowane (np. odroczenie terminu spełnienia świadczenia, rozłożenie świadczenia na raty oraz przedawnienie). Chodzi przy tym o te zdarzenia, które nastąpiły po powstaniu tytułu egzekucyjnego bądź po zamknięciu rozprawy w wypadku orzeczenia sądowego i spowodowały, że przymusowe egzekwowanie obowiązku dłużnika utraciło sens i nie ma już podstaw do dalszego chronienia interesów wierzyciela.

Zdaniem Sądu materiał dowodowy zaoferowany przez powodów potwierdza ich twierdzenia o zasadności powództwa skonstruowanego w oparciu o art. 840§1 pkt 2 k.p.c., a w szczególności potwierdza, że uiszcili oni na rzecz pozwanego kwotę 80.000 zł za sprzedaż mieszkania. Wprawdzie pozwany kwestionował tę okoliczność i podnosił, że nigdy nie dostał przedmiotowej zapłaty, jednakże nie przedstawiła żadnych wniosków dowodowych na poparcie swojej tezy. Skoro pozwanego niezasadność roszczenia opierała na ww. zarzutach, w szczególności, że powodowie dopuścili się oszustwa a także wyłudzenia mieszkania od pozwanego, to na nim spoczywał ciężar udowodnienia tej okoliczności. Temu obowiązkowi nie sprostął, gdyż poza ogólnikowymi stwierdzeniami i zaprzeczeniu nie przedstawił Sądowi żadnych dowodów mających wskazywać na zasadność podniesionego zarzutu.

Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar przedstawiania materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 k.p.c., art. 3 k.p.c., art. 6 k.c.). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem. Artykuł 6 k.c. określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, przy czym sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy oraz nie jest zobowiązany do zarządzania dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Nie ma też obowiązku przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia

okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na tej stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne. Mając na uwadze powyższe zasady, Sąd przyjął, że pozwana nie wywiązała się z obowiązku wykazania faktów, z których wywodziła skutki prawne.

Przenosząc rozważania na grunt niniejszej sprawy w pierwszej kolejności wskazać należy, że pozwany pozostawał w nieformalnym związku partnerskim z matką powódki. Jak wynika z zeznań złożonych przez pozwanego jak i powódkę strony pozostawały w związku przez okres około 20 lat, w tym czasie matka powódki zachorowała i zmarła w 2020 roku. Pozwany zgodził się na sprzedaż mieszkania, w związku z tym w kancelarii notarialnej w dniu 5 stycznia 2009 roku powodowie zakupili przedmiotowe mieszkanie.

Istotą sporną w sprawie pozostawał fakt zapłaty za sprzedaż mieszkania. Wskazać jednak należy, że zgodnie zarówno z twierdzeniami powódki jak i oświadczeniem złożonym przez pozwanego w Urzędzie Skarbowym, z własnoręcznym jego podpisem, oświadczył on, że w dniu 5 stycznia 2009 roku uzyskał przychód w wysokości 80.000 zł pochodzący z odpłatnego zbycia nieruchomości położonej pod adresem D. (...) w Ś.. Nie można dać zatem wiary pozwanemu, że nie otrzymał środków pieniężnych nie otrzymał, skoro złożył owe oświadczenie, podpisując je własnoręcznie. Ponadto przed notariuszem oświadczył, że otrzymał zapłatę za sprzedany lokal.

Wskazać jednocześnie należy, że w pozwany w 2019 roku złożył w Prokuraturze Rejonowej w (...) zawiadomienie dotyczące oszustwa jakiego miała dopuścić się powódka przy zawieraniu umowy sprzedaży mieszkania. Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2021 roku Prokuratura Rejonowa w (...) umorzyła postępowanie w sprawie, wobec faktu, iż brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego. W uzasadnieniu Prokuratura Rejonowa wskazała, że powołana w niniejszej sprawie biegła psycholog oceniła, iż pozwany wykazuje deficyty w zakresie pamięci, ma obniżony krytycyzm a także zwiększoną podatność na namowy, sugestie innych osób. Ma osłabioną wyraźnie funkcję pamięci, głównie świeżej. W ocenie biegłej obniżona pamięć jest czynnikiem, który w sposób bardzo istotny utrudnia odtwarzanie zdarzeń z przeszłości. Wyraźne deficyty w zakresie pamięci uniemożliwiają uzyskanie wiarygodnych zeznań od pozwanego. Również już z tych względów, a w szczególności z wniosków wpływających z opinii psycholog stwierdzić należy, że pozwany ma problemy z pamięcią, które uniemożliwiają mu odtworzenie zdarzeń z przeszłości a przy tym składanie w tym zakresie wiarygodnych zeznań.

Na względzie należy mieć również fakt, iż pozwany posiadał już wcześniejsze zobowiązania, których nie regulował, wobec czego powodowie niejako zmuszeni byli do przekazania pozwanemu pieniędzy w formie gotówkowej, nie zaś w formie przelewu. Jak wynika z zeznań powodów pozwany miał dobry kontakt z powódką, nie zarzucał jej, że nie otrzymał pieniędzy za sprzedaż mieszkania, temat pieniędzy pojawił się dopiero po tym, gdy pojawiła się córka pozwanego. Obecnie pozwany zamieszkuje w mieszkaniu, opłat dokonują powodowie.

Wszystkie powyższe argumenty zdaniem Sądu wskazują, że pozwany otrzymał zapłatę za sprzedaż mieszkania.

Z tych przyczyn, Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

W punkcie drugim sentencji wyroku, Sąd stosownie do wyrażonej w art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu, zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 7.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na które to koszty składają się : opłata od pozwu w kwocie 2.000 zł, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 5.400 zł zgodnie z §2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 z późn. zm.) a także opłata od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.